

2021/2043(INI)

8.7.2021

ARVAMUS

Esitaja: põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon

Saaja: siseturu- ja tarbijakaitsekomisjon

mittetariifsete ja maksuväliste tõkete kõrvaldamise kohta ühtsel turul
(2021/2043(INI))

Arvamuse koostaja: Hilde Vautmans

PA_NonLeg

ETTEPANEKUD

Põllumajanduse ja maaelu arengu komisjon palub vastutaval siseturu- ja tarbijakaitsekomisjonil lisada oma resolutsiooni ettepanekusse järgmised ettepanekud:

1. rõhutab, et toiduaine- ja joogitööstus on ELi suurim tootmisektor, kus töötab üle 4,82 miljoni inimese ja mille väärtus on 266 miljardit eurot; rõhutab, et kõigile ELi ettevõtjatele on oluline, et ühtne turg toimiks sujuvalt ja võimaldaks ELi põllumajanduslikul toidutööstusel realiseerida oma potentsiaali, stimuleerides suuremat konkurentsivõimet, majanduskasvu ja töökohtade loomist, sealhulgas piirkondlikul ja kohalikul tasandil; juhib tähelepanu sellele, et mittetariifsed tõkked mõjutavad otseselt hindu ja põhjustavad põllumajandustootjate sissetulekute suurt tasakaalustamatust;
2. ergutab ELi toiduaine- ja joogitööstust jätkama pingutusi, et suurendada ELi põllumajandustoodangu ostmist; rõhutab, et ühtse turu nõuetekohane toimimine on oluline ELi varustamiseks piisavate, taskukohaste ja kvaliteetsete põllumajanduslike toiduainetega ning parim viis tagada konkurents, maapiirkondade elujõulisus, inimväärsed sissetulekud, rahuldav elatustase ja majanduse kiire taastumine Euroopa põllumajandusliku toidutööstuse huvides; tuletab meelde, et takistusi toidu ja loomade sujuval transportimisel saab vältida, investeerides ELis teedesse ja tapaeelse pidamise rajatistesse;
3. märgib, et lisaks hotelli-, restorani- ja toitlustussektori (HORECA) langusele, millel on laastav mõju toiduainete tootmisele, on COVID-19 pandeemia toonud liikmesriikide vahel ja sees kaasa teatavad piirangud; tuletab meelde, et riiklikud meetmed peavad ühtse turu aluspõhimõtteid toetama mitte kahjustama; juhib tähelepanu sellele, et COVID-19 kriisi ajal on rahvusvahelistele turgudele suunatud toidutootmissüsteemid osutunud haavatavamaks kui kohaliku või piirkondliku suunitlusega süsteemid;
4. rõhutab, kui oluline on suurendada ELi põllumajanduslike toidusüsteemide dünaamilisust ja vastupanuvõimet nii piirkondlikul kui ka kohalikul tasandil ning kui oluline on tugevdada lühikesi, arukaid ja integreeritud tarneahelaid, et tagada jätkusuutlik toidutarne kogu ELis, nagu on sätestatud strateegias „Talust taldrikule“; palub liikmesriikide valitsustel kasutada seadusandlikke, maksu- ja eelarveinstrumente, et kohalik toidu- ja põllumajandustoodang muutuks jaeturul laiemalt kättesaadavaks; tuletab meelde, et strateegia „Talust taldrikule“ peab võimaldama ja hõlbustama uute võimaluste loomist kõigile Euroopa toodetele ning soodustama mahepõllumajanduslikku, hooajalist ja kohalikku toidutootmist;
5. rõhutab siiski, et strateegia peaks põhinema eelneval terviklikul teaduslikul ja kumulatiivsel mõjuhinnangul, mis tugineb avalikele konsultatsioonidele põllumajandusliku toidu tarneahela, tarbijate ja muude asjaomaste sidusrühmade esindajatega; rõhutab, et strateegiaga ei tohiks kehtestada ebaproportsionaalseid meetmeid ega luua täiendavaid tõkkeid, mis tooks kaasa ühtse turu suurema killustumise, sest sellel oleks kahjulik mõju toidutootmisahela ettevõtjatele;
6. võtab teadmiseks toidu- ja joogitoodete riiklike märgistamisnõuete hiljutise mitmekordistumise, mis tuleneb tarbijate suurest huvist muu hulgas toidu, tervise ja keskkonna ning sotsiaalsete aspektide ja loomade heaolu vastu; rõhutab, et osade

tootekategooriate karistamise vältimiseks peavad need nõuded olema kooskõlas ELi ühtse õigusraamistikuga toidu ja joogi valdkonnas, eelkõige ohutusküsimuste asjus, ning lisaks peavad need olema ka põhjendatud ja proportsionaalsed ega tohi takistada toiduainete sujuvat liikumist ELis; juhib tähelepanu sellele, et toodete erinev märgistamine mõnes liikmesriigis võib tarbijaid eksitada; rõhutab, et seetõttu on vaja tagada siseturul ELi ühtse lähenemisviisi abil võimalikult ühtne märgistamine, mis kõrvaldaks ühtse turu toimimise takistused ja tagaks tarbijatele antava teabe selguse, läbipaistvuse, jälgitavuse ja arusaadavuse;

7. rõhutab, kui tähtis on parandada ühtse turu ning kõigi tootmis- ja turustamisprotsesside läbipaistvust kooskõlas Euroopa tarbijate õigusega saada rohkem teavet tarvitavate toiduainete päritolu ja tootmismeetodite kohta; märgib, et asjakohane kohustuslik ELi toiduainete päritolumärgistus võib oluliselt suurendada läbipaistvust ja jälgitavust ning ennetada häireid ühtel turul;
8. rõhutab, et kui riigid hakkavad eri ainete kasutamist ohtralt piirama, võib see takistada toiduainete ja jookide vaba ringlust kogu liidus; julgustab sellega seoses liikmesriike toetama ühepoolsete riiklike meetmete asemel ELi ühist, tõenduspõhist ja proportsionaalset lähenemisviisi;
9. peab vastuvõetamatuks, arvestades, et kõigil Euroopa tarbijatel on samad õigused, et ühtsel turul sama kaubamärgi all ja sama pakendiga reklaamitavate ja turustatavate toiduainete kvaliteedis esineb erinevusi, kui need kvaliteedierinevused ei tulene õigustatud teguritest, nagu tarbijate eelistused, tootmiskoht, spetsiifilised kohalikud nõuded, erinevused tehnoloogias või tooraine päritolu; väljendab seepärast heameelt muudetud ebaausate kaubandustavade direktiivi heakskiitmise ja komisjoni asjaomaste algatuste üle ning toetab Teadusuuringute Ühiskeskuse tööd ja järeldusi, mille eesmärk on lahendada toiduainete kvaliteedierinevuste küsimus; nõuab, et võetaks kõik vajalikud meetmed, et vältida takistusi ühtse turu toimimisele, võttes nõuetekohaselt arvesse liikmesriikidevahelisi erinevusi turutingimuste, ostujõu ja maksusüsteemide osas;
10. palub liikmesriikidel võtta muudetud ebaausate kaubandustavade direktiiv kiiresti ja korrektselt üle siseriiklikku õigusesse ning suurendada koostöös komisjoniga meetmeid ja koostööd selliste tavade vastu võitlemiseks; rõhutab, kui oluline on kohaldada kehtivaid toidu- ja tarbijakaitsealaseid õigusakte, et teha kindlaks ja kõrvaldada topeltstandardid; kinnitab veelkord, et toetab tarbijate õigust saada rohkem teavet, kuid püüab samal ajal tagada poliitiliste strateegiate järjepidevust;
11. tõstab esile, et komisjon on nimetanud keerulisi ELi õigusakte ja nende ülevõtmist riiklikul tasandil üheks siseturu tõkete ja võrdsete tingimuste moonutuste algpõhjuseks; palub komisjonil kohaldada tulevaste seadusandlike algatuste puhul rangelt põhimõtet „üks sisse, üks välja“, et lihtsustada õigusakte ja vähendada halduskoormust;
12. tuletab meelde, kui oluline on tagada, et ELi-välisele riikidele kehtestatud COVID-19 piirangud ei mõjutaks kaubavoogu ühest liikmesriigist teise, kui transiit kulgeb läbi ELi-välise riigi;
13. märgib, et pandeemia põhjustas liikmesriikides või territooriumidel, mis ei ole Mandri-Euroopaga ühendatud, täiendavaid kaubandushäireid, mistõttu tuleb uurida, kuidas seda tulevikus ennetada;

14. tuletab meelde, et transiitveokijuhtide koordineerimata testimine põhjustas pandeemia ajal liikmesriikide piiridel märkimisväärseid viivitusi;
15. tuletab meelde roheliste koridoride olulisust pandeemia ajal, et säilitada toidu ja meditsiiniseadmete sujuv transport ELi liikmesriikide vahel;
16. nõuab, et kõik ELi võetavad meetmed oleksid kooskõlas Maailma Kaubandusorganisatsiooni põhimõtetega ega rikuks neid ühelgi juhul;
17. kordab põllumajanduse ja maaelu arengu komisjoni tähelepanekut, et jaemüügiketid kasutavad ära liikmesriikidevahelisi erinevusi põllumajanduslike toorainete ja toiduainete ostuhindades, et neid ELis edasi müüa, aga see kahjustab kohalikke toiduainete tootjaid, kes sarnaselt põllumajandustootjatega on jaekaubanduskettide tõttu sunnitud müüma oma toodangut tootmiskuludest madalama hinnaga; juhib tähelepanu asjaolule, et selle tulemusena on jaemüügikettides, mis tegelevad liikmesriikides põllumajandustoodete ja toiduainete müügiga, toiduainete juurdehindlus lõpptarbija jaoks sageli 300–1000 %, mis ei taga tarbijatele värsket, kvaliteetset ja taskukohast toitu ning kahjustab ka transporditaristut ja keskkonda, kuna miljonid veoautod veavad toitu vajalikust kaugemale;
18. palub komisjonil esitada Euroopa Parlamendile ja nõukogule heakskiitmiseks seadusandlik ettepanek, mis võimaldaks liikmesriikidel reguleerida jaemüügikettide marginaale, et tootjahinnad tagaksid põllumajandustootjatele ja toiduainete töötlejatele mõistliku kasumi, mis võimaldab neil jätkata põllumajanduslikku tootmist ja toiduainete töötlemist, ning tagaks, et tarbijad maksaksid Euroopa ja eelkõige kohaliku päritoluga kvaliteetse toidu eest õiglast hinda.

**TEAVE VASTUVÕTMISE KOHTA
NÕUANDVAS KOMISJONIS**

Vastuvõtmise kuupäev	1.7.2021
Lõpphääletuse tulemus	+: 36 -: 5 0: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Mazaly Aguilar, Atidzhe Alieva-Veli, Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Dragoş Benea, Mara Bizzotto, Daniel Buda, Asger Christensen, Angelo Ciocca, Ivan David, Paolo De Castro, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Luke Ming Flanagan, Francisco Guerreiro, Martin Hlaváček, Krzysztof Jurgiel, Jarosław Kalinowski, Elsi Katainen, Gilles Lebreton, Norbert Lins, Chris MacManus, Colm Markey, Alin Mituţa, Marlene Mortler, Ulrike Müller, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno, Eugenia Rodríguez Palop, Bronis Ropé, Bert-Jan Ruissen, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Veronika Vrecionová, Sarah Wiener, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Giuseppe Ferrandino, Pär Holmgren, Cristina Maestre Martín De Almagro, Joëlle Mélin, Tilly Metz

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

36	+
ECR	Mazaly Aguilar, Krzysztof Jurgiel, Bert-Jan Ruissen, Veronika Vrecionová
ID	Ivan David
PPE	Daniel Buda, Salvatore De Meo, Herbert Dorfmann, Jarosław Kalinowski, Norbert Lins, Colm Markey, Marlene Mortler, Anne Sander, Petri Sarvamaa, Simone Schmiedtbauer, Annie Schreijer-Pierik, Juan Ignacio Zoido Álvarez
Renew	Atidzhe Alieva-Veli, Asger Christensen, Martin Hlaváček, Elsi Katainen, Alin Mituța, Ulrike Müller
S&D	Eric Andrieu, Attila Ara-Kovács, Carmen Avram, Adrian-Draagoș Benea, Paolo De Castro, Giuseppe Ferrandino, Cristina Maestre Martín De Almagro, Maria Noichl, Juozas Olekas, Pina Picierno
The Left	Luke Ming Flanagan, Chris MacManus, Eugenia Rodríguez Palop

5	-
Verts/ALE	Francisco Guerreiro, Pär Holmgren, Tilly Metz, Bronis Ropė, Sarah Wiener

4	0
ID	Mara Bizzotto, Angelo Ciocca, Gilles Lebreton, Joëlle Mélin

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu